

HENCZE TAMÁS (1938-2018)
Tűz-kép | Fire-Picture, 1973

„A Tűz-képek létrehozásának a különössége abban áll, hogy az alkotó lényegében átengedi a művét egy alig uralható őselemnek, a tűznek: ezzel egyesítve a teremtés és a pusztítás aktusát.”

1. Hencze Tamás a Tűz-kép készítése közben, 1972

HENCZE TAMÁS (1938-2018)

Tűz-kép | Fire-Picture, 1973

Akril, korom, vászon | Acrylic, soot on canvas, 100 x 70 cm
 Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Hencze 73
 Jelezve balra lent | Signed bottom left: Fire-picture

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:
 | In *Memoriam Hencze Tamás*. Szerk.: Gajda Éva, Kerekes Dóra, Nagy Zsófia,
 Bodó Galéria, Budapest, 2021. 145. oldal
 | Hajdu István: *Hencze Tamás*. Kovács Gábor Művészeti Alapítvány, 2004. 85. oldal

Kezdő ár | Starting price: 4 000 000 Ft / 10 127 EUR
 Becsérték: 6 000 000 - 8 000 000 Ft
 Estimate: 15 190 - 20 253 EUR

2. Hencze Tamás: Tűz-kép, 1972-73
 színes foto

3. Yves Klein a Fire painting című képének készítése közben, 1961

Hencze Tamás oeuvre-jében egyedi időszak volt az 1972-73-as év. Az aukcióra kerülő *Tűz-kép* már tükrözi a mester későbbi időszakára jellemző formanyelvet, amelyet ő maga „megfagyott gesztusoknak” nevezett.¹ Hencze 1962-ben barátaival Párizsba utazott egy francia-magyar futballmeccsre. A belépőjegyet eladta, és helyette a kortárs modern nyugati művészettel ismerkedett párizsi múzeumokban. Ezután, elmondása szerint, éveken keresztül nem tudott festeni, mert megdöbbentette, hogy mennyire különbözik a nyugati modern művészet attól, amit Magyarországon „művészetnek” neveztek. A hazai festők ekkor még alig ismerték a legfontosabb új irányzatokat, vagyis az informelt, a tasizmust, az action paintinget, a color field paintinget.² Kilábalva az alkotói válságból Hencze kialakította a legtöbb későbbi művére jellemző, sajátos stílusát és a gumihengert és sablonokat alkalmazó technikát.

1972-73-as év a kísérletezés időszaka volt. Yves Klein, a Nouveau réalisme alapítójának 1961-es ideáját alkalmazva, Hencze alapozatlan, majd monokróm alapozású vásznakat perzselt meg, így egyetlen alkotói gesztussal hozott létre sajátos akcióképeket.³ A „műtermi magányban” az alkotás folyamatát fényképekkel dokumentálta. A művész később ezt úgy kommentálta, hogy ill. „maga a cselekedet, és az anyag mozgatása” érdekelte. A *Tűz-képek* létrehozásának a különössége abban áll, hogy az alkotó lényegében átengedi a művét egy alig uralható őselemnek, a tűznek: ezzel egyesítve a leremítés és a pusztítás aktusát. A mű igazi *informel*, azaz nem valami aprólékosan és előre megtervezett művészi kompozíció, hiszen spontán módon, mintegy véletlenszerűen jött létre, bár természetesen a művész motiváló gesztusa révén. A spontaneitás ellenére a végeredmény strukturált és plasztikus benyomást kelt. A mű Hencze központi témájának lenyomata: a teremtés, pusztítás, majd újrateheremtés körforgásának szimbóluma.

CSERESNYÉSI ANNA

¹ Megfagyott gesztusok (1989) portréfilm, szerk.: Fitz Péter
² Kozák Csaba: Hencze Tamás művészete. In: *Memoriam Hencze Tamás*. Szerk.: Gajda Éva, Kerekes Dóra, Nagy Zsófia Nóra, Bodó Galéria, Budapest, 2021. 9. oldal
³ Hajdu István: *Hencze Tamás*. Kovács Gábor Művészeti Alapítvány, 2004. 75. oldal

